



Warszawa, dnia 29.07.2011r.

Sprawozdanie ze spotkania Grupy Wymiany Doświadczeń (GWD) - gospodarka odpadami komunalnymi w Lublinie, w dniach 11-12.07.2011r.

1. Spotkanie GWD w zakresie gospodarki odpadami odbyło się w dniach 11-12 lipca 2011r. w Lublinie. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Szklarskiej Poręby, Elku, Słupska i Lublina.
2. Spotkanie przebiegało zgodnie z przyjętym porządkiem obrad (w załączeniu).
3. Pan Stanisław Kalinowski, Zastępca Prezydenta Lublina przywitał zaproszonych gości - przedstawicieli miast uczestniczących w GWD oraz przedstawicieli ZMP.
4. Tomasz Potkański – Zastępca dyrektora GWD, zaprezentował cele GWD w projekcie „Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego”. Prezentacja multimedialna wskazała na główne cele projektu tj. kompleksowe wzmocnienie zdolności instytucjonalnej 45 jednostek samorządu terytorialnego w Polsce (gmin i powiatów) do „dobrego rządzenia”, podnoszenia jakości obsługi administracyjnej oraz jakości, efektywności i dostępności usług publicznych, a także do monitorowania strategii rozwoju. Uczestnicy uzyskali podstawowe informacje o projekcie, w tym dane dotyczące osób zaangażowanych w realizację projektu. GWD ma na celu zorganizowanie wymiany doświadczeń między samorządami w zakresie poprawy organizacji, obsługi administracyjnej i jakości świadczenia usług publicznych. Metoda jest oparta na wykorzystaniu wskaźników mierzących działania i wyniki, pozwalających rozpoznać najlepsze praktyki warte upowszechniania. Promuje w zarządzaniu samorządami stosowanie wskaźników ilościowych oraz badania opinii odbiorców usług. W ramach dwuletniego projektu odbędzie się 8 spotkań GWD, raz na trzy miesiące, kolejno w każdym z miast należących do grupy.

Wskaźniki wymagane przez MSWiA (Instytucja pośrednicząca dla POKL 5.2) jako efekty pracy GWD to: wdrożenie systemu monitorowania usług (jako rezultat udziału w GWD)



Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego

lub udział w badaniach SAS i poprawa wskaźników jakości świadczonych usług (o 2%); opracowanie i wdrożenie/usprawnienie procedury aktualizacji opisu świadczonych w JST usług, dostępnych w BIP lub w Biurze Obsługi Klienta/wydziale – jako wynik udziału w GWD; zmniejszenie liczby decyzji administracyjnych wydawanych po upływie terminów określonych w kpa (jako rezultat wymiany doświadczeń w ramach GWD) (o 2% w stosunku do 12/2010); zmniejszenie wskaźnika decyzji administracyjnych uchylonych przez SKO (jako rezultat wymiany doświadczeń w ramach GWD) (o 2% w stosunku do 12/2010). Możliwa jest organizacja dodatkowego spotkania Grupy poświęconego wyłącznie/głównie zagadnieniom związanym z decyzjami administracyjnymi.

5. Uczestnicy GWD przedstawili się innym uczestnikom spotkania, tym samym doszło do zawiązania się GWD - gospodarka odpadami komunalnymi.
6. Krzysztof Choromański – moderator GWD - gospodarka odpadami komunalnymi, zaprezentował aktualne uwarunkowania sektora odpadowego, ze szczególnym uwzględnieniem zadań miast po zmianie ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach. Badania prowadzone w ramach Systemu Analiz Samorządowych potwierdzają, że wprowadzone w trakcie reformy systemu społeczno-gospodarczego rozwiązania pozwoliły po części uporządkować kwestię odbioru odpadów w polskich miastach. Jednakże w zgodnej ocenie większości instytucji publicznych w Polsce przeciętny stan gospodarki odpadami komunalnymi jest w skali kraju niezadowalający. Zgodnie ze stanowiskiem Związku Miast Polskich warunki poprawy sytuacji w skali kraju są następujące: publiczna, w obecnym podziale zadań publicznych gminna własność odpadów komunalnych; zakres koordynacyjnej roli samorządów województw w planowaniu i organizowaniu gospodarki odpadami komunalnymi na szczeblu regionalnym. W dalszej części przedstawiony został aktualny stan prac nad ustawą o zmianie ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach oraz innych ustaw, a także najważniejsze, z punktu widzenia prac GWD, zapisy tej ustawy.
7. Następnie Pan Dyrektor Marian Stani zaprezentował doświadczenia Lublina w zakresie organizacji i zagospodarowania odpadów. Pan Dyrektor podkreślił, że kluczową kwestią jest praca zespołowa zarówno w zakresie planowania, jak i wdrażania rozwiązań w zakresie gospodarki odpadowej. Zgodnie przekazanymi informacjami istotnym elementem w procesie było opracowanie planu gospodarki odpadami. Plan został opracowany przez zespół powołany w ramach Urzędu Miasta. Wyjście od tego punktu pozwoliło na zaprojektowanie i realizację całego systemu obejmującego komplet niezbędnych narzędzi



Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego

prawnych na poziomie Miasta (precyzyjnie określone wymagania przy wydawanych decyzjach, kryteria wejścia do systemu, ewidencja na składowisku, procedura obiegu dokumentów). Zgodnie z zapisami Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami w Regionie Lublin (Lublin i cztery okoliczne samorządy) funkcjonują trzy instalacje: składowisko w Rokitnie, Zakład Zagospodarowania Odpadów KOM-EKO i Zakład Zagospodarowania Odpadów MPO SITA. Składowisko Odpadów Komunalnych w Rokitnie jest największym eksploatowanym obecnie składowiskiem odpadów w regionie lubelskim. Znajduje się 14 km na północ od granic Lublina, w pobliżu drogi Lublin - Lubartów - Białystok. Jest składowiskiem typu podziemnego - zajmuje wyrobiska po kopalni piasku (22 m poniżej poziomu terenu). Obiekt jest własnością Gminy Lublin. Od początku użytkowania (jesień 1994 roku) administrowany jest przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie. W ramach umowy z Urzędem Miasta Lublin Wydział Ochrony Środowiska MPWiK Sp. z o.o. w Lublinie prowadzi i koordynuje działania w zakresie przyjmowania i składowania odpadów. Pozostałe instalacje stanowią własność prywatnych podmiotów, które jednocześnie są głównymi odbiorcami odpadów komunalnych w Lublinie. Istotnym elementem systemu zagospodarowania odpadów jest Porozumienie pomiędzy Gminą Lublin, a Cemex Polska Sp. dotycząca termicznego przekształcania paliwa alternatywnego oraz osadów ściekowych. Celem podpisanego porozumienia jest zagwarantowanie przez Gminę Lublin zabezpieczenia stałego strumienia dostaw zarówno paliwa alternatywnego, jak i osadów ściekowych. Gmina Lublin jest gwarantem dostaw paliwa i osadów, a podjęcie tej roli jest wynikiem analizy systemu gospodarki odpadami komunalnymi, w tym również zabezpieczenia składowiska w Rokitnie przed zbyt szybkim zapelnieniem. Podczas swego wystąpienia Pan Dyrektor Stani omawiając osiągnięte efekty wskazał m.in. na: zmniejszenie się ilości odpadów składowanych, bezpośrednio związany z tym wzrost ilości odpadów zagospodarowywanych inaczej niż przez składowanie (wzrost udziału alternatywnego zagospodarowywania w ostatnim okresie z 31 do 46%), osiągnięcie licznych nagród za działalność ekologiczną (m.in. Lider Polskiej Ekologii). Pan Dyrektor podał również liczne przykłady prowadzonych akcji edukacyjnych prowadzonych w mieście przez Wydział Ochrony Środowiska.

8. Ostatnia część spotkania pierwszego dnia została poświęcona wstępnej ocenie uwarunkowań realizacji usługi w poszczególnych miastach, członkach grupy. Członkowie grupy omówili sytuację w swoich miastach. Ta wstępna, ogólna charakterystyka systemu



Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego

świadczenia usług w zakresie gospodarki odpadami będzie punktem wyjścia do sporządzenia zestawienia informacji w ustandaryzowanej formie.

9. Drugi dzień spotkania GWD rozpoczął się wizytą w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych KOM-EKO Sp. z o.o. Członkowie grupy zapoznali się ze stosowaną w zakładzie technologią oraz rozwiązaniami organizacyjnymi. Najważniejsze elementy Zakładu to: linia sortownicza odpadów suchych, linia sortownicza odpadów mokrych, linia do produkcji paliwa formowanego, linia sortownicza odpadów cementarnych, linia do rozdrabniania szkła, linia do przygotowanie odpadów energetycznych, stacja przeładunkowa odpadów, kompostownia typu pryzmowego, plac rozbiórkowy odpadów wielkogabarytowych, punkt zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Jedną z dwóch głównych metod zagospodarowania odpadów stosowanych w Zakładzie jest produkcja paliwa alternatywnego. Paliwa alternatywne to odpowiednio wysortowane i przetworzone odpady posiadające potencjał energetyczny. Znajdują one zastosowanie w procesach współspalania w energetyce i przemyśle cementowym. Aby rozdrobnione odpady można było uznać za paliwo alternatywne (RDF) muszą one spełnić określone warunki dotyczące ich własności fizyko-chemicznych. Najbardziej znaczące z nich to odpowiednia wartość kaloryczna oraz wilgotność, stopień rozdrobnienie (max. 30 mm) oraz maksymalna zawartość chloru na poziomie 0,7%. Drugą podstawową metodą zagospodarowania odpadów stosowaną w Zakładzie jest kompostowanie odpadów organicznych (odkryta kompostowania pryzmowa). Kompostowanie odpadów prowadzone jest w specjalnie uformowanych pryzmach na placu o powierzchni 9600 m². Najważniejsze rozwiązania mające na celu zmniejszenie uciążliwości Zakładu dla otoczenia: stały monitoring stanu środowiska (stacja meteo), ekologiczna instalacja do odstraszania ptaków, „zielona strefa” nasadzeń ochronnych, instalacja antyodorowa na terenie kompostowni. Podsumowanie wizyty przeprowadzone zostało w trakcie spotkania członków GWD z pracownikami zakładu w samej konferencyjnej.
10. Po powrocie z wizyty terenowej spotkanie GWD było kontynuowane w Sali Urzędu Miast. Zaprezentowany został zestaw wskaźników SAS służących do badania sektora gospodarki odpadami komunalnymi oraz omówione zostały metody pozyskania danych i ewentualne poszerzenie listy wskaźników. Przedyskutowane zostały także kwestie związane z ustaleniem podstawowego zakresu danych opisujących świadczenie danej usługi. Przekazany i omówiony został uproszczony wzór opisu dobrej praktyki w zarządzaniu usługą. Omówiona została także rola projektu w identyfikacji i promocji dobrych praktyk



Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego

wśród miast ZMP, szczególnie po zmianie ustawy. Poruszono również kwestię wskaźników projektu.

11. W końcowej części spotkania zgłaszane były „tematy wiodące” do omówienia na poszczególnych spotkaniach oraz inne kwestie istotne dla jak najlepszego merytorycznego przygotowania kolejnych spotkań. Temat wiodący następnego spotkania w Legionowie (druga połowa września – *informacja dodatkowa*: Zastępca Prezydenta Legionowa Pan Lucjan Chrzanowski potwierdził to zaproszenie i data będzie ustalana w trybie roboczym) ustalono jako: „przetargi na wybór firm odbierających odpady”. Zebrani sformułowali prośbę do przedstawicieli Legionowa – o elektroniczne udostępnienie SIWZ do przetargu na wybór firm do odbioru odpadów, w tym wzoru głównych postanowień umowy, oraz ew. innych użytecznych dla uczestników materiałów. Podobne materiały można też uzyskać z innych miast, które przejęły obowiązki w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi: Starachowic i Karpacza. W trakcie dyskusji uczestnicy zaproponowali zaproszenie przedstawicieli tych miast na spotkanie, tak aby móc bezpośrednio rozmawiać o ich doświadczeniach - ze szczególnym uwzględnieniem takich tematów jak:
- jakie są silne i słabe punkty tych SIWZ z pkt widzenia doświadczeń zamawiającego, jak dostosować treść zamówienia i warunki umowy do nowej ustawy,
 - czy w warunkach nowej ustawy powinny to być przetargi na odbiór i zagospodarowanie czy oddzielnie?
 - jaka powinna być bonifikata za segregację odpadów?
 - wzory deklaracji o liczbie osób przebywających na terenie nieruchomości/ w mieszkaniu,
 - praktyczne formy weryfikacji tych deklaracji (w tym dot. nieruchomości mieszkaniowych, gdzie jest prowadzona działalność gospodarcza)?
 - jak wygląda obrót finansowy w tym zakresie? Czy to Urząd wystawia fakturę mieszkańcowi? Z VAT?
 - doświadczenia z windykacji należności nieściągalnych?
 - jak w opinii przedstawicieli tych 3 miast - procedury stosowane u nich powinny się zmienić po wejściu w życie nowej ustawy?
12. Po ustaleniu miejsca oraz gospodarza kolejnego spotkania (j.w. Legionowo – nieobecne na tym spotkaniu potwierdziło zaproszenie w II połowie września) i po krótkim podsumowaniu spotkanie zostało zakończone.

Przygotował:



Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego

Krzysztof Choromański

Moderator GWD Gospodarka odpadami komunalnymi